

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา

ในบทนี้กล่าวถึงระเบียบวิธีการศึกษาซึ่งประกอบด้วยแหล่งข้อมูล ขอบเขตการศึกษา ขอบเขตของประชากร วิธีการศึกษา และระยะเวลาในการศึกษา มีระเบียบวิธีการศึกษาดังนี้

3.1 แหล่งข้อมูล

การศึกษานี้ใช้วิธีรวบรวมข้อมูล จากแหล่งต่างๆ ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่รวบรวมจากการใช้แบบสอบถามจากนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เข้ามาท่องเที่ยวในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากวารสาร เอกสารที่เกี่ยวข้อง

3.2 ขอบเขตการศึกษา

ทัศนคติของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อผลิตภัณฑ์หัตถกรรมชาวเขาในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ความรู้ความเข้าใจ พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการซื้อผลิตภัณฑ์หัตถกรรมชาวเขา

3.3 ขอบเขตของประชากร

การศึกษานี้มีขอบเขตในการศึกษานักท่องเที่ยวที่ชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว จังหวัดเชียงใหม่และมาเที่ยวร้านหัตถกรรมชาวเขา ที่ซื้อสินค้าหัตถกรรมชาวเขาโดยแบ่งแบบสอบถามแห่งละเท่าๆ กัน จำนวน 138 ชุด ซึ่งมีร้านหัตถกรรมที่ศึกษา ประกอบด้วยร้านหัตถกรรมชาวเขาที่ขึ้นทะเบียนกับพาณิชย์จังหวัดมีเพียง 2 ราย¹⁴ ร้านที่มีการขายผลิตภัณฑ์หัตถกรรมชาวเขาในตลาดไนท์บาซาร์ ตลาดวโรรส ร้านประชาสงเคราะห์ และร้านในบริเวณคอยสุเทพ

¹⁴ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่, ทำเนียบส่วนราชการและหน่วยงานเอกชน จังหวัดเชียงใหม่, เชียงใหม่, 2544, หน้า 390.

3.4 วิธีการศึกษา

1. จำนวนตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง

1.1 กำหนดกลุ่มตัวอย่างประชากร 138 ตัวอย่าง¹⁵ จากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งหมดประมาณ 1,773,621 คน โดยใช้สูตรคำนวณกรณีที่ทราบจำนวนประชากร ด้วยสัดส่วนของประชากรเท่ากับ 0.10 ต้องการระดับความมั่นใจ 95% และยอมให้มีความคลาดเคลื่อนได้ 5%

สูตรที่ใช้ในการคำนวณหากลุ่มตัวอย่าง

$$n = \frac{p(1-p)}{\frac{e^2}{z^2} + \frac{p(1-p)}{N}}$$

n คือ จำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่าง

p คือ สัดส่วนของประชากรที่ผู้วิจัยกำหนดจะสุ่ม กำหนด 1% = 0.10

z คือ ระดับความมั่นใจที่ผู้วิจัยกำหนดไว้

z มีค่าเท่ากับ 1.96 ที่ระดับความมั่นใจ 95 % (ระดับ 0.05)

e คือ สัดส่วนของความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้น

N คือ จำนวนทั้งหมด 1,773,621 คน

จากสูตร จะได้

$$\begin{aligned} n &= \frac{(0.10)(1-0.10)}{\frac{(0.05)^2}{(1.96)^2} + \frac{(0.10)(1-0.10)}{1,773,621}} \\ &= 138 \text{ คน} \end{aligned}$$

¹⁵ ปวีณรัตน์ เลิศจิระจรัสและคณะ, *ระเบียบวิธีการวิจัยทางธุรกิจ*, (เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยพายัพ, 2542), หน้า 58.

1.2 การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง จะใช้วิธีการสุ่มแบบโดยบังเอิญ (Accidental Sampling) เนื่องจากไม่ทราบตัวอย่างประชากรที่แน่นอน และมีการแบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละเท่าๆกัน รวม 138 ราย เก็บวัน เว้นวัน ช่วงเช้า ยกเว้น ไนท์บาซ่าเก็บช่วงกลางวัน

2. การเก็บและรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แบ่งข้อมูลในแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้ คือ

ส่วนที่ 1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หัตถกรรมชาวเขา

ส่วนที่ 3. พฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์หัตถกรรมชาวเขา

ส่วนที่ 4. ความพึงพอใจต่อการซื้อผลิตภัณฑ์หัตถกรรมชาวเขา

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามการประมวลผลข้อมูลผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 9 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คำอธิบายลักษณะต่างๆ ไปของข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้ โดยการนำเสนอเป็นตาราง การหาค่าร้อยละ ค่าความถี่ และค่าเฉลี่ย

ในส่วนที่ 4 ความพึงพอใจต่อการซื้อผลิตภัณฑ์หัตถกรรมชาวเขา ของแบบสอบถามได้ใช้ ลักษณะคำถามจะเป็น Rating Scales ให้เลือก 6 ระดับ โดยมีหลักเกณฑ์ในการให้คะแนนในแต่ละระดับดังนี้

ระดับความพอใจ	คะแนน
พอใจมากที่สุด	5
พอใจมาก	4
พอใจ	3
พอใจน้อย	2
พอใจน้อยที่สุด	1
ไม่พอใจ	0

การกำหนดคะแนนความพอใจ แบ่งค่าเฉลี่ย เป็น 6 ระดับ โดยการกำหนดคะแนนดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 จัดอยู่ในระดับ พอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 จัดอยู่ในระดับ พอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 จัดอยู่ในระดับ พอใจ

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 จัดอยู่ในระดับ พอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 จัดอยู่ในระดับ พอใจน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 0.00 – 0.49 จัดอยู่ในระดับ ไม่พอใจ

3.5 ระยะเวลาในการศึกษาวิจัย

ระยะเวลา ตั้งแต่ วันที่ 19 พฤศจิกายน 2544 ถึง 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2545